ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ ALBERTO TRABUCCHI της 4ης Δεκεμβρίου 1974 *

Κύριε Πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

1. Για μια ακόμη φορά, το Δικαστήριο καλείται να ερμηνεύσει στο πλαίσιο προδικαστικής διαδικασίας, τον κανονισμό 234/68/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 27ης Φεβρουαρίου 1968, περί ιδρύσεως κοινής αγοράς στον τομέα των ζώντων φυτών και των προϊόντων της ανθοκομίας. Πρόκειται για το ίδιο κείμενο που αποτέλεσε το αντικείμενο της αποφάσεως του Δικαστηρίου της 30ής Οκτωβρίου 1974, που εκδόθηκε στην προδικαστική υπόθεση 190/73 (Van Haaster). Επρόκειτο τότε περί του αν το άρθρο 10 του κανονισμού, το οποίο απαγορεύει κάθε ποσοτικό περιορισμό ή μέτρο ισοδυνάμου αποτελέσματος στο ενδοκοινοτικό εμπόριο των προϊόντων που ρυθμίζει, απαγορεύει επίσης τις εθνικές παρεμβάσεις, οι οποίες επιδρούν, όχι απευθείας επί του εμπορίου, αλλά επί της παραγωγής, συνεπαγόμενες περιοριστικό αποτέλεσμα επί των παραγομένων ποσοτήτων. Στην υπό κρίση υπόθεση, ζητείται από το Δικαστήριο, πρώτον, αν η ίδια διάταξη, η οποία απαγορεύει την είσπραξη παντός δασμού ή φορολογικής επιβαρύνσεως ισοδυνάμου αποτελέσματος, αντιτίθεται στην επιβολή εθνικών φόρων της κατηγορίας «φόρος επί των πλεονασμάτων» και «επαγγελματικός φόρος», που αποτελούν το αντικείμενο τριών κανονισμών του 1971 και 1972 που εκδόθηκαν από δημόσιο ολλανδικό οργανισμό, το «Produktschap voor Siergewassen» (Γραφείο παραγωγής διακοσμητικών φυτών).

Όπως παρατηρεί το «college van Beroep voor het Bedrijfsleven», το ολλανδικό δικαστήριο που υπέβαλε την αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως, ο μηχανισμός των φόρων και εκπτώσεων που θεσπίζουν τα άρθρα 2 και 3 του κανονισμού του γραφείου παραγωγής διακοσμητικών φυτών, του 1972 περί φόρου επί των πλεονασμάτων για τους βολβούς διακοσμητικών φυτών, καταλήγει στο να επιβαρύνει ο φόρος όλους τους πωλητές βολβών, συμπεριλαμβανομένων των εξαγωγέων, οι οποίοι πωλούν σε αγοραστές μη κατέχοντες δελτίον εμπόρου. Κάθε πωλητής βολβών πρέπει να χορηγεί στους εμπόρους που κατέχουν αυτό το δελτίο έκπτωση ακριβώς ίση με το ποσό του φόρου επί των πλεονασμάτων. Αυτό το δελτίο εκδίδεται ετησίως, κατόπιν αιτήσεως του ενδιαφερομένου, στους εμπόρους που κατοικούν στις Κάτω Χώρες και που κατέβαλαν προκαταβολή έναντι του φόρου επί των πλεονασμάτων.

Κατά το άρθρο 5 του κανονισμού του γραφείου παραγωγής διακοσμητικών φυτών, το οποίο αφορά επίσης και το φόρο επί των πλεονασμάτων, το προϊόν του φόρου προορίζεται για το «ταμείο για την αγορά των πλεονασμάτων βολβών», που το χρησιμοποιεί για την αγορά των βολβών που δεν μπόρεσαν να επιτύχουν, στην ελεύθερη αγορά, την κατωτάτη τιμή που αυτό όρισε. Όταν δεν μπορεί να επιτευχθεί η ελεύθερη διάθεσή τους, χωρίς η τιμή να κατέλθει κάτω της κατωτάτης τιμής, μετατρέπονται σε ζωοτροφές ή καταστρέφονται.

* Γλώσσα του πρωτοτύπου: η ιταλική.

Για τον *επαγγελματικό φόρο*, ο ειδικός κανονισμός του γραφείου παραγωγής διακοσμητικών φυτών του 1971 προβλέπει ανάλογο μηχανισμό εισπράξεως, με ορισμένες όμως διαφορές: ειδικότερα, το ποσό του φόρου δεν είναι το ίδιο με το ποσό της εκπτώσεως και υφίστανται, επί πλέον, διαφορές ανάλογα με τις διάφορες κατηγορίες των υποκειμένων στο φόρο. Το ποσό του φόρου καθορίζεται σε ποσοστό επί του ποσού του τιμολογίου. Ο φόρος αυτός βαρύνει τις πωλήσεις προς αγοραστές εγκατεστημένους εκτός των Κάτω Χωρών και, όπως φαίνεται, είναι μεγαλύτερος από το φόρο που πλήττει τις πραγματοποιούμενες εντός του κράτους πωλήσεις· πρώτον, διότι το ποσοστό του φόρου που επιβάλλεται στις εξαγωγές είναι υψηλότερο από το ποσοστό που εφαρμόζεται επί πωλήσεως σε ημεδαπούς χονδρεμπόρους και καλλιεργητές (3,5 αντί 3%), και δεύτερον διότι ο φόρος εφαρμόζεται σύμφωνα με φορολογική βάση υψηλότερη, η οποία περιλαμβάνει, εκτός της τιμής πωλήσεως, διάφορα πρόσθετα στοιχεία που δεν λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του φόρου επί των εσωτερικών πωλήσεων.

Δυνάμει του άρθρου 10 του κανονισμού του γραφείου παραγωγής διακοσμητικών φυτών, που αφορά τον επαγγελματικό φόρο, ο οποίος πλήττει τους παραγωγούς βολβών, τα εισπραττόμενα ποσά προορίζονται, μετά την αφαίρεση ποσού προοριζόμενου να καλύψει τα έξοδα διαχειρίσεως, για το «ταμείο του γραφείου παραγωγής διακοσμητικών φυτών για τη χρηματοδότηση γενικών στόχων του τομέα των βολβών», προς χρηματοδότηση της επιστημονικής έρευνας, της διαφημίσεως του τομέα και άλλων γενικών στόχων.

Όπως φαίνεται να προκύπτει από την εν λόγω περιγραφή, αυτοί οι φόροι, επιβαλλόμενοι στο πλαίσιο εθνικής οργανώσεως αγοράς, έχουν ειδικό χαρακτήρα και δεν μπορούν, επομένως, να θεωρηθούν ότι αποτελούν τμήμα γενικού φορολογικού συστήματος.

2. Με το πρώτο ερώτημα, ο ολλανδός δικαστής, ζητεί από το Δικαστήριο να ερμηνεύσει, σχετικά με αυτούς τους δύο φόρους, το προαναφερθέν άρθρο 10 του κανονισμού 234/68 και την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 16 της Συνθήκης ΕΟΚ· με το δεύτερο ερώτημα, ερωτά αν το άρθρο 40 της Συνθήκης και το άρθρο 1 του ιδίου κανονισμού, ή οποιαδήποτε άλλη διάταξη ή γενική αρχή του κοινοτικού δικαίου, συνεπάγονται ότι δεν επιτρέπεται πλέον στον εθνικό νομοθέτη να ιδρύει, στον τομέα των ζώντων φυτών και των προϊόντων της ανθοκομίας, που αποτελεί το αντικείμενο του εν λόγω κανονισμού, οργανώσεις αγοράς, όπως η αγορά στην οποία αποβλέπουν οι κανονισμοί του γραφείου παραγωγής διακοσμητικών φυτών περί φόρου επί των πλεονασμάτων και περί επαγγελματικού φόρου, παρά μόνο αν αυτό συμβαίνει κατ' εφαρμογή του κανονισμού 234/68 ή άλλων κοινοτικών διατάξεων.

Αυτό το δεύτερο και ευρύ ερώτημα αποτελεί σύνολο με το πρώτο και εγείρει, εξάλλου, ένα γενικό πρόβλημα που λογικά έχει προτεραιότητα. Πράγματι, πρόκειται, πριν από όλα, όχι μόνο περί του αν τα εθνικά μέτρα, στα οποία ο ολλανδός δικαστής αναφέρεται, συμβιβάζονται με ειδική διάταξη, αλλά, γενικότερα, περί του αν η ύπαρξη κοινοτικής κανονιστικής ρυθμίσεως, η οποία θεσπίζει κοινή οργάνωση αγοράς, όπως η ιδρυθείσα με τον κανονισμό 234/68, αντιτίθεται, κατ' αρχήν, στην ύπαρξη εθνικών μέτρων, όπως τα υπό εξέταση στην προκειμένη περίπτωση. Πρέπει, επομένως, να εξεταστεί πάραυτα το δεύτερο ερώτημα, με την επιφύλαξη, ωστόσο, ότι, λόγω της γενικότητάς του, η οποία σχεδόν πλησιάζει την αοριστία, δεν θα επιτρέψει την εξαντλητική έρευνα των κοινοτικών κανόνων

υπό όλες τις απόψεις που θα μπορούν, ενδεχομένως, να έχουν σημασία για την εκτίμηση των εθνικών μέτρων με τα οποία ασχολείται ο ολλανδός δικαστής. Πρέπει, αντιθέτως, να περιοριστώ στα προβλήματα που θίγει ο ολλανδός δικαστής, ρητώς ή σιωπηρώς. Είχα ήδη την ευκαιρία να λάβω θέση εναντίον της ριζικής απόψεως, κατά την οποία, ενώπιον κοινής οργανώσεως αγοράς, καμιά εθνική παρέμβαση, οποιασδήποτε φύσεως και αν είναι, δεν επιτρέπεται πλέον στον τομέα που έχει ρυθμιστεί. Αυτή η άποψη υποστηρίχθηκε ενώπιον του Δικαστηρίου στην υπόθεση 2/73, Geddo κατά Ente Nazionale Risi (Raccolta 1973, σ. 870). Με αυτή την ευκαιρία, η προσφεύγουσα της κύριας δίκης είχε παρατηρήσει, ειδικότερα, ότι «λόγω της εγκαθιδρύσεως ενιαίας αγοράς, η μεταβίβαση του προϊόντος δεν μπορεί να υπόκειται στην καταβολή ειδικών χρηματικών επιβαρύνσεων, επιβαλλομένων από το ιταλικό κράτος εκτός του πλαισίου των κοινοτικών διατάξεων», και αυτό, ακόμα και αν η πράξη έλαβε χώρα στο εσωτερικό του εν λόγω κράτους. Το Δικαστήριο, με την απόφασή του, δεν δέχθηκε αυτή την αυστηρή άποψη, στηρίχθηκε όμως στην αρχή ότι, σε κάθε περίπτωση, πρέπει να ερευνάται, λαμβανομένων υπόψη όλων των σημαντικών στοιχείων, αν τα εν λόγω εθνικά μέτρα είναι ασυμβίβαστα προς την ειδική κοινοτική κανονιστική ρύθμιση στον οικείο τομέα. Αυτή η πραγματική θεωρία εφαρμόστηκε, πρόσφατα, και στην προαναφερθείσα απόφαση επί της υποθέσεως 190/73 (Van Haaster).

Όπως ανέφερα στις προτάσεις μου επί της υποθέσεως 2/73, η δημιουργία κοινής οργανώσεως αγοράς για ορισμένα γεωργικά προϊόντα δεν συνεπάγεται την αυτόματη κατάργηση όλων των προϋφισταμένων μηχανισμών και κανονιστικών συστημάτων που έχουν οποιαδήποτε επίπτωση στον τομέα των εν λόγω προϊόντων. Είχα, επίσης, παρατηρήσει ότι, όταν δεν υφίσταται σαφές ασυμβίβαστο μεταξύ αυτών των εθνικών μέτρων και ορισμένων συγκεκριμένων εκφράσεων της κοινοτικής οργανώσεως, η αποτελεσματικότητα του έργου του Δικαστηρίου, στο πλαίσιο της προδικαστικής διαδικασίας, περιορίζεται κατά πολύ: το κύριο μέσο έννομης προστασίας για την κατάργηση ενδεχομένων ασυμβιβάστων καταστάσεων, σε περιπτώσεις αυτού του είδους, είναι αυτό που τα άρθρα 155 και 169 της Συνθήκης παρέχουν στην Επιτροπή.

3. Υπό το φως αυτής της νομολογίας, πρέπει τώρα να εξετάσω αν ο κανονισμός 234/68, λαμβανομένων υπόψη επίσης άλλων διατάξεων ή γενικών αρχών του κοινοτικού δικαίου που πρέπει να τηρούνται κατά την εφαρμογή του και τη λειτουργία της κοινής οργανώσεως αγοράς, μπορεί να αντιτίθεται στην επιβολή, επί των πωλήσεων προϊόντων υπαγομένων σ' αυτή την κοινή οργάνωση, εσωτερικών φόρων, όπως οι φόροι που αποτελούν το αντικείμενο των μνημονευθέντων κανονισμών, που εκδόθηκαν το 1971 και 1972 από το γραφείο παραγωγής διακοσμητικών φυτών.

Η προσφεύγουσα της κύριας δίκης θεωρεί ότι ο εν λόγω μηχανισμός είναι ασυμβίβαστος προς το γενικό κανόνα που μπορεί να συναχθεί από τη νομολογία του Δικαστηρίου, κατά τον οποίο ένα κράτος δεν μπορεί να χρηματοδοτεί παρεμβάσεις αποκλειστικά, ή κυρίως, υπέρ εθνικού οικονομικού τομέα, ενώ αυτές οι παρεμβάσεις βαρύνουν, στο επίπεδο του ενδοκοινοτικού εμπορίου, τις επιχειρήσεις άλλων κρατών μελών που δεν απολαύουν προσηκόντως των εν λόγω μέτρων (βλ. απόφαση 47/69, σχετική με τις γαλλικές ενισχύσεις υπέρ του τομέα της κλωστοϋφαντουργίας, Raccolta 1970, σ. 489, και απόφαση 77/72, Capolongo κατά Maya, Raccolta 1973, σ. 613).

Υφίσταται, ωστόσο, ουσιώδης διαφορά σε σχέση με τις περιπτώσεις για τις οποίες η

εν λόγω αρχή καθορίστηκε· στην προκειμένη περίπτωση, η εθνική φορολογική επιβάρυνση πλήττει όχι αλλοδαπά προϊόντα, αλλά μόνο τις πωλήσεις του ίδιου του εθνικού προϊόντος.

Είναι αληθές ότι, πέραν οποιασδήποτε τυπικής παρατηρήσεως, το οικονομικό βάρος τελικά βαρύνει τον τελικό καταναλωτή, είτε είναι ολλανδός είτε αλλοδαπός. Όμως, στην περίπτωση κατά την οποία οι αλλοδαποί αγοραστές ολλανδικών βολβών δεν θα αποτελούσαν, σχετικώς, αντικείμενο διαφορετικής μεταχειρίσεως από αυτήν που επιφυλάσσεται στους ολλανδούς αγοραστές, θα επιτρεπόταν, κατ' αρχήν, να υποστούν οι ίδιοι αλλοδαποί καταναλωτές το κόστος εθνικού μηχανισμού που ρυθμίζει την αγορά με τέτοιο τρόπο, ώστε να διατηρήσει τις τιμές πωλήσεως σε εγγυημένο ελάχιστο επίπεδο, ακόμα και αν αυτό ήταν αντίθετο προς το άμεσο συμφέρον τους.

Εν πάση περιπτώσει, το ερώτημα παρουσιάζει πολύ περίπλοκες οικονομικές και κοινωνικές πλευρές και δύσκολα θα μπορούσε να επιλυθεί, κατά τρόπο αόριστο, χωρίς προηγουμένως να ορισθούν τα πραγματικά στοιχεία και η εκτίμησή τους, η οποία περιλαμβάνει πλευρές εμφανίζουσες χαρακτήρα που εισάγει διακρίσεις· αυτή η διαπίστωση προϋποθέτει ορισμένη βασική αντίληψη της γεωργικής πολιτικής, η οποία, αναμφισβήτητα, δεν ανήκει στην αρμοδιότητα του δικαστή, και, για το λόγο αυτό, δεν θα μπορούσε να ζητηθεί σε άλλα θεσμικά όργανα εκτός της Επιτροπής. Ευρισκόμεθα εδώ ενώπιον περιπτώσεων, στις οποίες αναφέρθηκα κατά την ανάπτυξη των προτάσεών μου στην υπόθεση Geddo: το περιεχόμενο του γενικού κανόνα πρέπει να ορίζεται στο πλαίσιο συγκεκριμένης καταστάσεως· επί πλέον, η διαπίστωση του ενδεχομένου ασυμβιβάστου δεν μπορεί να προκύπτει παρά από περίπλοκες εκτιμήσεις πραγματικών περιστατικών και οικονομικών αποτελεσμάτων και προϋποθέτει επίσης επιλογή οικονομικής πολιτικής.

Κατά συνέπεια, στο πλαίσιο της υπό κρίση υποθέσεως, δεν μπορώ να προσφέρω στον εθνικό δικαστή ερμηνευτικά στοιχεία που θα του επέτρεπαν να διαπιστώσει ενδεχόμενο ασυμβίβαστο μεταξύ του συνόλου του συστήματος, αυτού καθεαυτού, και του κοινοτικού δικαίου.

Ο εθνικός μηχανισμός παρεμβάσεως θα μπορούσε, ωστόσο, να προσβάλει τα ατομικά δικαιώματα που ο εσωτερικός δικαστής οφείλει να προστατεύει απ' ευθείας, στην περίπτωση κατά την οποία η οικονομική επιβάρυνση επιβάλλεται κατά τρόπο εισάγοντα σαφώς διακρίσεις, όπως θα συνέβαινε αν εβάρυνε τον αλλοδαπό έμπορο περισσότερο από τον εγχώριο έμπορο. Αυτό θα μπορούσε να προκύψει, όχι μόνο απ' ευθείας με την εφαρμογή διαφορετικών ποσοστών φόρου στις δύο περιπτώσεις, αλλά και εμμέσως αν, για παράδειγμα, για την αγορά του εν λόγω προϊόντος, οι εγχώριοι έμποροι ή ορισμένες κατηγορίες μεταξύ αυτών απήλαυαν ex lege εκπτώσεων στενά συνδεδεμένων με την είσπραξη του φόρου. Η προσβολή θα ήταν εξ ίσου σοβαρή, αν, όπως φαίνεται να συνέβη, κατά την εποχή των πραγματικών περιστατικών στα οποία αναφέρεται η κύρια δίκη, ορισμένοι έμποροι απαλλάσσονταν πλήρως του φόρου, στην περίπτωση που θα χρησιμοποιούσαν οι ίδιοι τους βολβούς για την αναπαραγωγή ή την καλλιέργεια ανθέων, ενώ οι αγοραστές των άλλων κρατών μελών που θα δρούσαν στο ίδιο στάδιο εμπορίας ή χρησιμοποιήσεως του προϊόντος θα αποκλείονταν των ιδίων πλεονεκτημάτων, χωρίς την ύπαρξη νομίμου λόγου, ερειδόμενου επί αντικειμενικών στοιχείων ασχέτων προς την ιθαγένεια και στενά συνδεδεμένων με τη λειτουργία του εθνικού συστήματος παρεμβάσεως, ικανών να δικαιολογήσουν αυτή τη διαφορά μεταχειρίσεως.

Η περίπτωση κατά την οποία η εφαρμογή φόρου συνεπάγεται, επί ζημία των αγοραστών άλλων κρατών μελών, διαφορά μεταχειρίσεως, ερειδόμενη κυρίως τον εσωτερικό κρατικό ή διακρατικό χαρακτήρα της πωλήσεως, αυτό ισοδυναμεί με την επιβολή φορολογικής επιβαρύνσεως ισοδυνάμου αποτελέσματος προς δασμό, όπως στην προκειμένη περίπτωση η φορολογική επιβάρυνση που πλήττει κατ' ανάγκη τις πωλήσεις κατά την εξαγωγή, στην περίπτωση που η εν λόγω φορολογική επιβάρυνση μπορεί, αντιθέτως, να επιστρέφεται για τις εσωτερικές πωλήσεις υπό τη μορφή υποχρεωτικής εκπτώσεως της τιμής πωλήσεως.

Πρέπει, εδώ, να υπομνηστεί μια γενική παρατήρηση, κατά την οποία, κατά την εξέταση αυτών των κατηγοριών φορολογικών επιβαρύνσεων ισοδυνάμου αποτελέσματος προς απαγορευόμενες φορολογικές επιβαρύνσεις, ο νομικός και, κατά συνέπεια, ο δικαστής ειδικότερα πρέπει να μη περιορίζει την εξέτασή του στη μορφή υπό την οποία εμφανίζονται οι φορολογικές επιβαρύνσεις. Είναι, αναμφιβόλως, πολύ χαρακτηριστικό αν, για παράδειγμα, ήταν αληθές — όπως ανέφερε ο δικηγόρος της προσφεύγουσας της κυρίας δίκης — ότι αυτές οι ειδικές συνεισφορές ρυθμίστηκαν κατά τρόπο περίπλοκο για να μπορέσουν να αντικαταστήσουν, ως προς τα αποτελέσματά τους, προηγούμενους εξαγωγικούς δασμούς, οι οποίοι φυσικά καταργήθηκαν κατόπιν της δημιουργίας της κοινής αγοράς.

4. Όσον αφορά την απαλλαγή, της οποίας απολαύει ο ολλανδός παραγωγός βολβών που χρησιμοποιεί απ' ευθείας τους βολβούς που παράγει για να καλλιεργήσει άνθη στην εκμετάλλευσή του, επί της οποίας απαλλαγής η προσφεύγουσα της κύριας δίκης στηρίζει ορισμένα επιχειρήματά της, δεν φαίνεται να αποκαλύπτει πρόδηλο χαρακτήρα εισάγοντα διακρίσεις ούτε ότι είναι, για οποιοδήποτε λόγο, ασυμβίβαστη προς κοινοτικό κανόνα. Προκύπτει αντικειμενικά από το κριτήριο, κατά το οποίο ο φόρος δεν επιβάλλεται παρά στα διατιθέμενα στο εμπόριο προϊόντα και ορισμένοι λόγοι πρακτικής φύσεως θα μπορούσαν πράγματι να δικαιολογήσουν αυτή την απαλλαγή. Όμως, για μια ακόμη φορά, οι συμφυείς με την προδικαστική διαδικασία περιορισμοί και η ανάγκη προηγουμένης εξετάσεως σε βάθος της καταστάσεως από την Επιτροπή είναι πρόδηλοι.

Εν τούτοις, στην περίπτωση κατά την οποία, όπως η προσφεύγουσα της κυρίας δίκης ανέφερε, ο εν λόγω εθνικός μηχανισμός έχει πράγματι ρυθμιστεί κατά τρόπο που να παρέχει στον αρμόδιο εσωτερικό οργανισμό την ικανότητα να απαλλάσσει, κατά την κρίση του, ορισμένες επιχειρήσεις από τους φόρους τους οποίους, εκτός απαλλαγής, θα όφειλαν, σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες, θα ήταν δυνατό, χωρίς τη βοήθεια της Επιτροπής, να διαπιστωθεί ύπαρξη απολύτου ασυμβιβάστου αυτού του συστήματος προς τα κριτήρια αντικειμενικότητας και ίσης μεταχειρίσεως όλων των κοινοτικών υπηκόων, που πρέπει να διέπουν τις πράξεις των εθνικών διοικητικών αρχών, όσον αφορά ιδίως τα προϊόντα που υπάγονται σε κοινή οργάνωση αγοράς. Όπως αναφέρεται στην τρίτη, όγδοη και ένατη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 234/68, η εν λόγω κοινή οργάνωση «συνεπάγεται την εξάλειψη όλων των εμποδίων, τα οποία τίθενται στην ελεύθερη κυκλοφορία των σχετικών εμπορευμάτων» μεταξύ των κρατών μελών, «έπρεπε να έχει ως αποτέλεσμα τη διευκόλυνση των εμπορικών σχέσεων βάσει ενός θεμιτού ανταγωνισμού» και επιβάλλει τις «διατάξεις της Συνθήκης, οι οποίες επιτρέπουν την εκτίμηση των ενισχύσεων που παρέχονται από τα κράτη μέλη και την απαγόρευση εκείνων που είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά να καταστούν εφαρμόσιμες».

Αν η εσωτερική διοίκηση θα μπορούσε, κατά την κρίση της, να απαλλάσσει ορισμένες εθνικές επιχειρήσεις από τους εν λόγω φόρους, ακόμα και περιοριζόμενη σε ορισμένες εμπορικές πράξεις, θα δημιουργούσε κατάσταση, η οποία θα μπορούσε να ήταν η πηγή ανεπίτρεπτων εθνικών διακρίσεων και η οποία, απλώς και μόνο λόγω της ελλείψεως σαφηνείας, δεν θα μπορούσε να είναι ανεκτή. Αυτό ισχύει ειδικώς για μια εθνική κανονιστική ρύθμιση η οποία, λαμβανομένης υπόψη της ειδικής καταστάσεως του κράτους το οποίο, εντός της Κοινότητας, παράγει τη σχεδόν συνολική ποσότητα των εν λόγω προϊόντων, μπορεί να θεωρηθεί, όπως προκύπτει από τις δηλώσεις της Επιτροπής, ως ένα είδος συμπληρώματος της κοινοτικής κανονιστικής ρυθμίσεως περί οργανώσεως της αγοράς των εν λόγω προϊόντων.

5. Όσον αφορά, ειδικότερα, το φόρο επί των πλεονασμάτων είδαμε ότι χρησιμεύει για τη χρηματοδότηση μηχανισμού, ο οποίος αποβλέπει στο να αποφευχθεί ώστε οι βολβοί να διατεθούν στην αγορά σε τιμή κατώτερη από την κατωτάτη τιμή που ορίζει εσωτερικός οργανισμός. Το γεγονός ότι ο κανονισμός 234/68 προέβλεψε τον καθορισμό κατωτάτων τιμών κατά την εξαγωγή των εν λόγω προϊόντων προς τρίτες χώρες, ενώ δεν προβλέπει τίποτε ανάλογο για τις πωλήσεις εντός της κοινής αγοράς, ασφαλώς δεν επέτρεπε να συναχθεί, με επιχείρημα a contrario, ότι ένα σύστημα κατωτάτων τιμών για τις πωλήσεις στο εσωτερικό της Κοινότητας πρέπει να θεωρείται ως απαγορευόμενο, ακόμα κι αν θεσπίστηκε ή διατηρήθηκε σε ισχύ μονομερώς από την εθνική αρχή. Αντιθέτως, ακριβώς λόγω του ότι, όσον αφορά την εσωτερική αγορά, αυτή η κοινή οργάνωση δεν προβλέπει μηχανισμούς παρεμβάσεως στον τομέα των τιμών, δεν μπορεί κατ' αρχήν να αποκλειστεί ότι επιτρέπεται ένα εθνικό σύστημα παρεμβάσεως σ' αυτόν τομέα.

Η δημόσια παρέμβαση στις τιμές, στη χρηματοδότηση των οποίων ο υπό εξέταση φόρος χρησιμεύει, δεν μπορεί, επομένως, να επικριθεί αυτή καθεαυτή, αλλά αποκλειστικά στο μέτρο που — για τους προαναφερθέντες λόγους και γι' αυτούς που θα εξετάσω τώρα — θα αποδεικνυόταν ασυμβίβαστη προς τις γενικές αρχές, ή προς τους ειδικούς κανόνες που διέπουν την ορθή λειτουργία της οργανώσεως αγοράς, όπως συγκεκριμένα ορίστηκε. Το γεγονός ότι, εκτός της παρεμβάσεως στις τιμές, ο φόρος επιτρέπει επίσης να επενεργεί επί των τιθεμένων σε κυκλοφορία ποσοτήτων στο ενδοκοινοτικό εμπόριο, μπορεί να ενέχει, στην προκειμένη περίπτωση, ειδική σημασία. Εφόσον οι ποσότητες προϊόντων που, στην ελεύθερη αγορά, δεν επιτυγχάνουν την κατωτάτη τιμή που όρισε το «ταμείο για τα πλεονάσματα» αποσύρονται από το εμπόριο, μπορεί άραγε αυτό να θεωρηθεί μέτρο ισοδυνάμου αποτελέσματος προς ποσοτικό περιορισμό επί των εισαγωγών; Ασφαλώς, οι ολλανδοί παραγωγοί και έμποροι δεν έχουν την υποχρέωση να πωλούν στο ταμείο του γραφείου παραγωγής διακοσμητικών φυτών τα προϊόντα που δεν μπόρεσαν να διαθέσουν στην ορισθείσα κατωτάτη τιμή· και, κατά συνέπεια, από αυστηρή τυπική άποψη, δεν μπορεί να γίνει λόγος περί πράξεως δημοσίας αρχής που έχει άμεση επίπτωση επί της ποσότητας των προϊόντων που, άλλως, θα μπορούσαν να προσφερθούν στο ενδοκοινοτικό εμπόριο· είναι, όμως, πρόδηλο ότι, από την άποψη της οικονομικής πραγματικότητας, λαμβανομένου υπόψη του συμφέροντος που οι ολλανδοί επιχειρηματίες έχουν να πωλήσουν σε τιμή ανώτερη από την προσφερόμενη στην αγορά, το αποτέλεσμα θα είναι κατ' ανάγκη το ίδιο με το αποτέλεσμα μέτρου που απαγορεύει τη διάθεση στην αγορά των εν λόγω προϊόντων.

Στην απόφαση Van Haaster, το Δικαστήριο δέχθηκε ότι ένα εθνικό μέτρο που έχει απλώς επίπτωση, έστω έμμεση ή πιθανή, επί των ποσοτήτων που διατίθενται στο εμπόριο προϊόντος υπαγόμενου στην κοινή

οργάνωση αγοράς, την οποία ίδρυσε ο κανονισμός που εξετάζουμε, πρέπει να θεωρείται ως ασυμβίβαστο προς αυτόν τον κανονισμό. Παρά ταύτα, *ο φόρος επί των πλεονασμάτων* θα μπορέσει άραγε να δικαιολογηθεί, λαμβανομένων υπόψη των επιδιωκόμενων από την κοινή οργάνωση των εν λόγω προϊόντων σκοπών;

Η δεύτερη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 234/68 αναφέρεται στην ανάγκη «να εξασφαλιστεί η σταθερότητα της αγοράς». Όπως, όμως, παρατήρησε ο γενικός εισαγγελέας Mayras, στην υπόθεση 190/73, η ρύθμιση της ποιότητας των βολβών που θεσπίζει ο κανονισμός 234/68 έχει ήδη, εξ εαυτής, ως αποτέλεσμα τη σταθεροποίηση των τιμών.

Ασφαλώς, δεν είναι γνωστό αν οι κοινοτικοί κανόνες περί της ποιότητας αρκούν για να διασφαλίσουν την επιδιωκόμενη σταθερότητα. Πρέπει, όμως, να παρατηρήσω επίσης ότι, πάντοτε κατά την προαναφερθείσα αιτιολογική σκέψη, η σταθερότητα της αγοράς πρέπει να εξασφαλίζεται ευνοώντας, με τα κατάλληλα μέτρα, την «ορθολογική διάθεση στο εμπόριο» της παραγωγής· μόνο υπ' αυτό το πολύ καλοπροαίρετο πρίσμα μπορεί να θεωρηθεί ότι η καταστροφή των βολβών ή η μετατροπή τους σε ζωοτροφές ανταποκρίνεται σ' αυτό το κριτήριο!

Από την άλλη πλευρά, όπως ανέφερε ο εκπρόσωπος του γραφείου παραγωγής διακοσμητικών φυτών, κατά τη διάρκεια της προφορικής διαδικασίας, οι ποιοτικές απαιτήσεις που επιβάλλει η εν λόγω εθνική κανονιστική ρύθμιση για την υποχρεωτική αγορά των πλεονασμάτων είναι λιγότερο αυστηρές από αυτές που θέτει η κοινοτική κανονιστική ρύθμιση· έπεται ότι, όπως τόνισε η προσφεύγουσα της κύριας δίκης, ο εν λόγω μηχανισμός θα μπορούσε πράγματι να παρουσιάσει το μειονέκτημα της προωθήσεως, στο πλαίσιο μεγάλων εκμεταλλεύσεων μηχανοποιημένων σε μεγάλο βαθμό, την καλλιέργεια προϊόντων που παράγονται ευκολότερα, τα οποία όμως έχουν μικρότερη ζήτηση στην αγορά και δεν ανταποκρίνονται στους κοινοτικούς κανόνες ποιότητας, αυτό ακριβώς, εν όψει της άμεσης εκχωρήσεως του πλεονάσματος στο Ταμείο, εις βάρος των παραγωγών βολβών καλύτερης ποιότητας και, ασφαλώς, των καταναλωτών.

Κατά συνέπεια, το έργο του Ταμείου του γραφείου παραγωγής διακοσμητικών φυτών, χρηματοδοτούμενο από το φόρο επί των πλεονασμάτων, αφενός μπορεί να προωθήσει παραγωγή όχι σύμφωνη προς τους κοινοτικούς κανόνες ποιότητας και, αφετέρου, έχει ως αποτέλεσμα να αποσύρονται από το κοινοτικό εμπόριο προϊόντα που θα ανταποκρίνονταν στους απαραίτητους κανόνες ποιότητας.

Από την πρώτη άποψη, υφίσταται ασυμβίβαστο προς τους στόχους της κοινής οργανώσεως της αγοράς που ίδρυσε ο κανονισμός 234/68· από τη δεύτερη άποψη, θα μπορούσε να προκύψει κατάσταση αντίθετη προς την απαγόρευση μέτρων ισοδυνάμου αποτελέσματος προς ποσοτικούς περιορισμούς, που θεσπίζει σ' αυτό τον τομέα το άρθρο 10 του εν λόγω κανονισμού.

Φυσικά, δεν επιθυμώ να ισχυρισθώ ότι πρέπει να αποκλειστεί οποιαδήποτε παρέμβαση του κράτους που αποβλέπει στη σταθεροποίηση της αγοράς των προϊόντων που υπάγονται σε κοινή οργάνωση. Η εκτίμηση του συμβιβαστού εξαρτάται, τόσο από το μάλλον ή ήττον συμπληρωματικό χαρακτήρα της κοινοτικής κανονιστικής ρυθμίσεως, όσο και από το χαρακτήρα, καθώς και τα ειδικά αποτελέσματα, σ' αυτό το πλαίσιο, των εθνικών μέτρων παρεμβάσεως.

Στην υπό κρίση υπόθεση, μπορεί να είναι αρκετό να θεωρηθεί ότι βρισκόμαστε ενώπιον μέτρου που μπορεί σαφώς να έχει επίπτωση επί των προσφερομένων στο εμπόριο ποσοτήτων και ότι ο χρηματοδοτούμενος με τον εν λόγω φόρο μηχανισμός μπορεί να παρεμβάλει εμπόδια στο ενδοκοινοτικό εμπόριο, σύμφωνα με τα όσα δέχθηκε το Δικαστήριο ως προς το σύστημα το σχετικό με την άδεια καλλιεργείας βολβών υακίνθων, που είναι ασυμβίβαστο προς τον κοινοτικό κανονισμό, βάσει της αποφάσεως 190/73.

6. Αν εξετάσω τώρα τον *επαγγελματικό φόρο*, η κατάσταση είναι λιγότερο σαφής, είτε λόγω της ελλείψεως σαφηνείας που υφίσταται ως προς το ποσό αυτού του φόρου και ως προς τη διαφορετική του επίπτωση επί των διαφόρων κατηγοριών υποκειμένων στο φόρο είτε επίσης λόγω των λιγότερο σαφώς καθοριζομένων στόχων, για τους οποίους αυτά τα έσοδα προορίζονται.

Βάσει των στοιχείων που διαθέτω, μπορώ, ωστόσο, να παρατηρήσω ότι, κατ' αρχήν, δεν φαίνεται να υφίσταται ασυμβίβαστο μεταξύ της θεσπισθείσας με τον κανονισμό 234/68 κανονιστικής ρυθμίσεως και της επιβολής φόρου, προοριζόμενου να χρηματοδοτήσει την επιδίωξη δραστηριοτήτων προς το γενικό συμφέρον της κατηγορίας των υποκειμένων που υπόκεινται σ' αυτό το φόρο, όπως είναι η επιστημονική έρευνα και η διαφήμιση για τη διάδοση του προϊόντος.

Πρέπει, ωστόσο, να διατυπώσω επιφυλάξεις για την περίπτωση, κατά την οποία ο φορός επιβάλλεται με τρόπο που εισάγει δυσμενείς διακρίσεις για τους αλλοδαπούς αγοραστές σε σχέση με τους εγχώριους, κατά την έννοια ότι πλήττει τους μεν περισσότερο από τους δε. Σ' αυτή την περίπτωση, η θεμελιώδης απαγόρευση των διακρίσεως λόγω ιθαγενείας που επιβάλλει το άρθρο 7 της Συνθήκης ΕΟΚ, πρέπει να θεωρηθεί ότι έχει άμεση ισχύ, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου (απόφαση 14/68, Wilhelm κατά Bundeskartellamt, Raccolta 1969, σ. 16). Το γεγονός ότι οι αλλοδαποί επιχειρηματίες θα μπορούσαν, από την άλλη πλευρά, να έχουν ορισμένα φορολογικά πλεονεκτήματα σε σχέση με τους ημεδαπούς επιχειρηματίες, για παράδειγμα στην περίπτωση που θα εξήγαγαν το τελικό προϊόν στο οικείο κράτος, ασφαλώς δεν επαρκεί για να αποκλείσει το χαρακτήρα του φόρου ως εισάγοντος διακρίσεις. Πράγματι, το να γίνει δεκτό ότι ένας μηχανισμός που εισάγει διακρίσεις μπορεί να δικαιολογηθεί βάσει υποτιθεμένων εμμέσων οικονομικών αντισταθμίσεων, εκτός του ότι είναι κάπως αμφισβητήσιμες ως προς το πραγματικό τελικό ποσό τους (μπορεί να υποτεθεί ότι οι εισαγωγές στις Κάτω Χώρες ανθέων από ολλανδικούς βολβούς δεν είναι πολυάριθμες!), δεν αφορούν καν τα ίδια υποκείμενα που υφίστανται τη διάκριση, δεν θα συνέβαλε στη σαφήνεια του κοινοτικού συστήματος ούτε στην ασφάλεια δικαίου. Ένας φόρος που θα ρυθμιζόταν κατά τον ανωτέρω αναφερόμενο τρόπο θα μπορούσε να συνιστά φορολογική επιβάρυνση ισοδυνάμου αποτελέσματος προς εξαγωγικό δασμό, ρητώς απαγορευόμενη με το άρθρο 10 του κανονισμού 234/68. Αυτό θα συνέβαινε ακόμα και αν το ποσό του φόρου ήταν το ίδιο για όλους τους υποκειμένους σ' αυτό το φόρο, στην περίπτωση που ορισμένες κατηγορίες ημεδαπών επιχειρηματιών θα απαλλάσσονταν, έστω και εμμέσως της φορολογικής επιβαρύνσεως, ως κάτοχοι δελτίου εμπόρου, δηλαδή βάσει κριτηρίου του οποίου δεν θα μπορούσαν να επωφεληθούν οι επιχειρήσεις άλλων χωρών που θα δρούσαν στο ίδιο στάδιο εμπορίας του προϊόντος.

7. Τέλος, ο ολλανδός δικαστής θέτει ένα τρίτο ερώτημα που αφορά την ερμηνεία της παραγράφου 3 του άρθρου 93 της Συνθήκης

ΕΟΚ, σε συνδυασμό με το έγγραφο που ο αντιπρόεδρος της Επιτροπής απηύθυνε στον Υπουργό Εξωτερικών των Κάτω Χωρών, στις 9 Φεβρουαρίου 1972, σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 93 σε ορισμένες χορηγούμενες από το κράτος ενισχύσεις στον τομέα των εν λόγω προϊόντων. Δεδομένης της συσχετίσεως στην οποία προβαίνει ο ολλανδός δικαστής, μεταξύ του ερωτήματος για την ερμηνεία αυτής της διατάξεως της Συνθήκης και του προαναφερθέντος εγγράφου της Επιτροπής, θα μπορούσα να περιορισθώ στην απλή παρατήρηση ότι αυτό το έγγραφο αναφέρεται ρητώς στην εφαρμογή της μόνης παραγράφου 1 του άρθρο 93, που αφορά τη διαρκή εξέταση των καθεστώτων ενισχύσεων που υφίστανται στα κράτη μέλη, ενώ η παράγραφος 3 αφορά τα σχέδια που αποβλέπουν να θεσπίσουν ή να τροποποιήσουν τις ενισχύσεις.

Θα ήταν, ωστόσο, δυνατό να φανεί ανεπαρκής ο περιορισμός της απαντήσεώς μου σ' αυτήν την τυπική παρατήρηση· πράγματι, παρόλον ότι είναι αληθές ότι ο ολλανδός δικαστής μπορεί να αμφιβάλλει ως προς το αντικείμενο και το πραγματικό περιεχόμενο αυτού του εγγράφου της Επιτροπής, στο σκεπτικό της αποφάσεώς του περί παραπομπής αναφέρεται επίσης στη θέσπιση νέων ενισχύσεων, ή τουλάχιστον στην τροποποίηση προϊσταμένων συστημάτων ενισχύσεων, όπως του φαίνεται ότι είναι οι κανονισμοί του γραφείου παραγωγής διακοσμητικών φυτών, που αφορούν τους εξεταζόμενους ανωτέρω δυο φόρους. Ανεξάρτητα από τη σημασία και το περιεχόμενο του μνημονευθέντος εγγράφου της Επιτροπής, τίθεται, επομένως, πράγματι, για τη λύση της διαφοράς της κύριας δίκης, ζήτημα ερμηνείας του άρθρου 93, παράγραφος 3 της Συνθήκης ΕΟΚ. Πράγματι, στην περίπτωση, κατά την οποία οι ολλανδικοί κανονισμοί του 1971 και 1972 περί του φόρου επί των πλεονασμάτων και του επαγγελματικού φόρου έχουν στην ουσία καινοτομήσει σε σχέση με τα προϊσχύοντα συστήματα ενισχύσεων, θα έπρεπε υποχρεωτικώς, επί ποινή να μην μπορούν να εφαρμοστούν, να κοινοποιηθούν προηγουμένως στην Επιτροπή, σύμφωνα με το άρθρο 93, παράγραφος 3. Σχετικώς, το γεγονός ότι οι εν λόγω ενισχύσεις διαχειρίζονταν από συνεταιρικό οργανισμό, ενεργούντα σύμφωνα με σύστημα ιδιωτικού δικαίου, στερείται παντελώς σημασίας από τη στιγμή που τα σχετικά έσοδα είναι προϊόν φόρου εγκριθέντος από τη δημόσια αρχή.

Υπ' αυτό το πρίσμα, και χωρίς να προδικάζει κανείς ως προς τον πράγματι νέο χαρακτήρα αυτών των κανονισμών σε σχέση με ήδη προϋφιστάμενο σύστημα ενισχύσεων, είναι, επομένως, σκόπιμο να υπομνηστεί η νομολογία του Δικαστηρίου, κατά την οποία «το άμεσο αποτέλεσμα της απαγορεύσεως, για το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος, να εφαρμόσει τα σχεδιαζόμενα μέτρα ενισχύσεως, εκτείνεται σε οποιαδήποτε ενίσχυση που θα εφαρμοζόταν χωρίς να κοινοποιηθεί και, σε περίπτωση κοινοποιήσεως, το άμεσο αποτέλεσμα επέρχεται κατά την προκαταρκτική φάση και, αν η Επιτροπή κινήσει την κατ' αντιμωλία διαδικασία, μέχρι της τελικής αποφάσεως. Όσον αφορά το σύνολο αυτής της περιόδου, δημιουργεί, υπέρ των υποκειμένων δικαίου, δικαιώματα που τα εθνικά δικαστήρια οφείλουν να προστατεύουν. Αν και το άμεσο αποτέλεσμα της τελευταίας φράσεως του άρθρου 93 υποχρεώνει τα εθνικά δικαστήρια να εφαρμόζουν αυτή τη διάταξη, χωρίς να μπορούν να της αντιταχθούν κανόνες εθνικού δικαίου, οποιοιδήποτε και αν είναι αυτοί, εναπόκειται ωστόσο στην εσωτερική έννομη τάξη κάθε κράτους μέλους να καθορίσει το μέσο έννομης προστασίας που θα καταλήξει σ' αυτό το αποτέλεσμα» (απόφαση εκδοθείσα στην προδικαστική υπόθεση 120/73, Lorenz, στις 11 Δεκεμβρίου 1973, Raccolta, 1973, σ. 1471· οι αποφάσεις που εκδόθηκαν στις υποθέσεις 121, 122, 141/73 Markmann, Nordsee, Lohrey, σ. 1495, 1511 και 1527, ακολούθησαν την ίδια γραμμή).

Αν, επομένως, οι υπό εξέταση στην προκειμένη περίπτωση εθνικοί κανονισμοί συνιστούν, σε σχέση με το προγενέστερο σύστημα, καινοτομίες ικανές να καταλήξουν σε νέες ενισχύσεις που έπρεπε να κοινοποιηθούν στην Επιτροπή, δυνάμει του άρθρου 93, παράγραφος 3, της Συνθήκης, η ενδεχόμενη έλλειψη κοινοποιήσεως παρεμβάλλει εμπόδια στην εφαρμογή τους. Η γενόμενη από την Επιτροπή, στο προαναφερθέν έγγραφό της, της 9ης Φεβρουαρίου 1972, αναφορά σ' αυτούς τους δύο τύπους φόρων, δεν επιτρέπει να γίνει αντιληπτό αν η Επιτροπή αναφέρεται στο ίδιο το σύστημα που αποτελεί το αντικείμενο των κανονισμών, το οποίο ο ολλανδός δικαστής πρέπει να εξετάσει, ή αν αναφέρεται, αντιθέτως, σε προγενέστερο σύστημα το οποίο, πέραν της ίδιας ονομασίας, παρουσιάζει ουσιώδεις διαφορές. Εν πάση περιπτώσει, το γεγονός ότι η Επιτροπή εξετάζει αυτούς τους μηχανισμούς ενισχύσεως, βάσει της παραγράφου 1 του άρθρου 93, δεν συνεπάγεται ότι λαμβάνει σαφή θέση, κατά την έννοια ότι αποκλείει οι επίμαχοι ολλανδικοί κανονισμοί να έχουν καινοτομήσει σε σχέση με το ήδη ισχύον σύστημα και ότι, επομένως, υφίστατο ως προς αυτούς η υποχρέωση της παραγράφου 3.

Εναπόκειται στον εθνικό δικαστή να διαπιστώσει αν οι εκδοθέντες από το γραφείο παραγωγής διακοσμητικών φυτών κανονισμοί, το 1971 και 1972, τροποποίησαν ορισμένα συστατικά στοιχεία των προϋφισταμένων συστημάτων ενισχύσεως, όπως θα συνέβαινε, για παράδειγμα, στην περίπτωση που οι επιδιωκόμενοι σκοποί, η φορολογική βάση, ο κύκλος των φορολογουμένων, ή, εν πάση περιπτώσει, η πηγή χρηματοδοτήσεως τροποποιήθηκαν, ή αν, αντιθέτως, περιορίστηκαν στην εφαρμογή τους, μη εισάγοντας παρά προσαρμογές δευτερεύουσας σημασίας, σύμφωνα με ό,τι ενδεχομένως προβλεπόταν στο βασικό σύστημα. Αν η πρώτη υπόθεση είναι ορθή, πρέπει, επί πλέον, να ελεγχθεί αν τηρήθηκε η προβλεπόμενη στο άρθρο 93, παράγραφος 3, διαδικασία, πράγμα που, ωστόσο, φαίνεται να αποκλείεται, εξ όσων οι κατατεθείσες από την Επιτροπή στην υπό κρίση υπόθεση παρατηρήσεις αφήνουν να εννοηθεί. Αντιθέτως, στη δεύτερη υπόθεση, η προβλεπόμενη στο άρθρο 93, παράγραφος 3, διαδικασία δεν έχει εφαρμογή και οι εν λόγω κανονισμοί υπάγονται, επομένως, στους γενικούς κανόνες του άρθρου 93, παράγραφοι 1 και 2, τους σχετικούς με τα ήδη υφιστάμενα συστήματα ενισχύσεως.

8. Η ύπαρξη, στο σύστημα εθνικής παρεμβάσεως στο οποίο αναφέρεται ο ολλανδός δικαστής, στοιχείων που δεν είναι εντελώς διαφανή, δεν μου επέτρεψε να αποφανθώ κατά τρόπο απόλυτο επί των εξετασθέντων σημείων. Εξάλλου, δεδομένου ότι πρόκειται να δοθεί απάντηση σε ερμηνευτικά ερωτήματα, υποβληθέντα με αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως, η διαπίστωση των πραγματικών περιστατικών, στα οποία το κοινοτικό δίκαιο πρέπει να εφαρμοστεί, ανήκει, στην ουσία, στην αρμοδιότητα του εθνικού δικαστή. Αν αποδειχθεί ότι αυτά τα πραγματικά περιστατικά είναι ικανά να αποδείξουν τη συνδρομή ορισμένων περιπτώσεων, επισημανθεισών ανωτέρω, θα αντλήσει από αυτά τις συνέπειες που επιβάλλονται. Ειδικότερα, πρέπει, επομένως, να θεωρήσει τους εσωτερικούς φόρους ανεφάρμοστους, στο μέτρο που είναι ικανοί να οδηγήσουν σε διακρίσεις μεταξύ των εθνικών αγοραστών και των αγοραστών άλλων κρατών μελών, ή παραβιάζουν τις απαγορεύσεις του άρθρου 10 του κανονισμού 234/68, ή είναι αντίθετοι προς τους σκοπούς και την ορθή λειτουργία της κοινής οργανώσεως αγοράς, λαμβανομένων επίσης υπόψη των όσων ελέχθησαν περί των κανόνων ποιότητας, ή ακόμα αν οι ρητές επιταγές του άρθρου 93, παράγραφος 3, της Συνθήκης ΕΟΚ δεν τηρήθηκαν σχετικά με τα εν λόγω μέτρα.

Προτείνω, επομένως, να δοθεί στα υποβληθέντα από τον ολλανδό δικαστή ερωτήματα η εξής απάντηση:

1) Φόροι, επιβαλλόμενοι εντός κράτους κατά την πώληση προϊόντος υπαγομένου στον κανονισμό 234/68, για τη χρηματοδότηση, στο πλαίσιο εθνικής οργανώσεως αγοράς, παρεμβάσεων στις τιμές ή άλλων σκοπών γενικού συμφέροντος για τους παραγωγούς, παραβιάζουν τη γενική αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων και συνιστούν μέτρα ισοδυνάμου αποτελέσματος προς εξαγωγικό δασμό· αυτά τα μέτρα απαγορεύονται καθόσον οι μηχανισμοί, των οποίων επιτρέπουν τη λειτουργία, είναι ικανοί να συνεπάγονται αμέσως ή εμμέσως, πραγματικά ή δυνάμει, για τους κατοικούντες σε άλλα κράτη μέλη αγοραστές, φορολογική επιβάρυνση ανώτερη από αυτή που πλήττει τους κατοικούντας στο ίδιο κράτος αγοραστές, και που δρουν στο ίδιο στάδιο εμπορίας ή χρησιμοποιήσεως του προϊόντος.

2) Εσωτερικός φόρος, ο οποίος πλήττει τους αγοραστές ορισμένου προϊόντος, και έχει ως σκοπό τη χρηματοδότηση της υποχρεωτικής αγοράς, από δημόσιο ή ιδιωτικό οργανισμό, σε εγγυημένη κατωτάτη τιμή, του ιδίου προϊόντος, που υπάγεται σε κοινή οργάνωση αγοράς, η οποία περιλαμβάνει κανόνες ποιότητας, δεν συμβιβάζεται προς αυτή την κοινή οργάνωση, στο μέτρο που χρησιμοποιείται επίσης για τη χρηματοδότηση της αγοράς προϊόντων που δεν είναι σύμφωνα μ' αυτούς τους κοινούς κανόνες.

3) Ο φόρος αυτός, επιτρέποντας να αποσυρθούν από την αγορά προϊόντα, στο μέτρο που η τιμή της αγοράς είναι κατώτερη από προκαθορισμένο υπό κοινωνικού οργανισμού επίπεδο, είναι ικανός να παραγάγει περιοριστικά αποτελέσματα επί της κυκλοφορίας των προϊόντων. Αν, κατά συνέπεια, το εν λόγω περιοριστικό αποτέλεσμα δεν μπορεί να δικαιολογηθεί από τις απαιτήσεις της λειτουργίας, ή από τους σκοπούς της κοινής οργανώσεως, ο εθνικός μηχανισμός παρεμβάσεως, του οποίου ο φόρος συνιστά το ουσιώδες μέρος, μπορεί να συνιστά μέτρο ισοδυνάμου αποτελέσματος προς ποσοτικό περιορισμό, απαγορευόμενο από το άρθρο 10, στο πλαίσιο του κανονισμού 234/68.

4) Εσωτερικά μέτρα, θεσπίζοντα νέα συστήματα ενισχύσεως ή καινοτομούντα σε σχέση με προϋφιστάμενο σύστημα, πρέπει υποχρεωτικώς, επί ποινή ανεφαρμόστου, να κοινοποιούνται προηγουμένως στην Επιτροπή δυνάμει του άρθρου 93, παράγραφος 3, της Συνθήκης ΕΟΚ.